

REBOUND tutkii Pohjois-Suomen maankäyttökysymyksiä

Lapin yliopiston Arktisen keskuksen johtamalla REBOUND-hankkeella (Uudet rajat kohti resilienttiä ja oikeudenmukaista yhteistä arktista tulevaisuutta) vastataan ilmastonmuutoksesta, biologisen monimuotoisuuden vähenemisestä ja niihin liittyvistä maankäytön muutoksista johtuviin sosiaalisiin, ympäristöllisiin ja taloudellisiin haasteisiin. Konsortiossa ovat mukana myös Helsingin yliopisto, SYKE, LUKE ja Lapin yliopistosta Kasvatustieteiden ja Taiteiden tiedekunnat.

Konsortion tutkimusteemat liittyvät vahvasti Euroopan unionin vihreän siirtymän strategiaan, jonka tavoitteena on tehdä Euroopasta hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä, vauhdittaa taloutta vihreän teknologian avulla, luoda kestävä teollisuutta ja liikennettä sekä vähentää saasteita. Ilmasto- ja ympäristöhaasteiden muuttaminen mahdollisuuksiksi edesauttaa oikeudenmukaisen ja osallistavan siirtymän toteutumista, jossa ”ketään ei jätetä”. Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalin hyvinvointiyhteiskunnan rakentamista. Kestävään kasvuun liittyvällä tutkimuksella vauhditetaan ratkaisuja, joilla vähennetään päästöjä niin Suomessa kuin muualla maailmassa. Pohjoisen Fennoskandian alueen vihreän siirtymän investointipotentiaalin arvioidaan olevan 184 miljardia euroa, mikä tekee siirtymästä haastavan toteuttaa.

Yhdessä ratkaisuja

Erilaisten maankäyttöhankkeiden yhteensovittaminen alueella, joka poikkeaa muusta Suomesta mm. alueella harjoitettavien perinteisten elinkeinojen osalta, luo yhteiskunnallisen haasteen, johon REBOUND tutkimushankkeella pyritään löytämään ratkaisuja. Tutkimuksen painopiste on Pohjois-Suomessa, jossa kansallisten ilmastotavoitteiden ja muuttuneen geopoliittisen tilanteen aiheuttama energiapolitiinen ja maankäytön muutos on selvästi nähtävillä paikallisella tasolla.

– Esitämme, että oikeudenmukaisen vihreän siirtymän onnistumiseen tarvitaan ymmärrystä siitä, mitä "oikeudenmukaisuus" tarkoittaa eri toimijoiden näkökulmasta: miten riskit, hyödyt ja haitat jakautuvat ja miten ne huomioidaan suunnittelussa ja päätöksenteossa, toteaa hankkeen vastuullinen johtaja, dosentti **Tanja Joona**.

Hanke on rakennettu poikkitieteellisesti ja lähtökohta on, että yhteissuunnittelun keinoin voidaan paremmin vastata ilmaston- ja ympäristömuutokseen ja niihin liittyviin

maankäytön haasteisiin, ja siten edistää sosioekologista resilienssiä, eli muutosjoustavuutta sopeutua muutoksiin.

Tutkimusteemoja

Hanke rakentuu useasta osakokonaisuudesta, joiden aihepiirejä ovat:

- Lainsäädännön puutteiden tunnistaminen ja parannusehdotukset liittyen suunnittelukäytäntöihin, sijoitustoimintaan sekä hallinto- ja johtamisprosesseihin
- Luontomatkailun ja perinteisten elinkeinojen kuten poronhoidon ja kalastuksen huomioiminen erilaista maankäyttöä säätelevässä lainsäädännössä ja mikä merkitys tällä on käytännössä
- Metsätalouden, tuulivoiman ja kaivostoiminnan vaikutukset maankäyttöön, ympäristöön ja yhteiskuntaan
- Sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus, lapset, nuoret, naiset ja ikäihmiset, luontoyhteys
- Ekososiaalinen sivistys, joka vaalii ihmisarvon loukkaamattomuutta, ekosysteemien monimuotoisuutta ja uusiutumiskykyä. Tutkimus toteutetaan poikkitieteellisinä työpajoina Pohjois-Suomessa, jonka vuoksi tutkimuksen yksi lähestymistapa on alkuperäiskansatutkimuksessa, erityisesti saamentutkimuksessa.

Tule mukaan!

REBOUNDin keskeinen tavoite on myös perustaa uusi hybridi **rajapintaorganisaatio**, joka toimii eri tieteenalojen, organisaatioiden ja sidosryhmien välillä. Uudella toimintamallilla mahdollistetaan tiedon ja yhteistyön siirtyminen luontevasti eri ryhmien välillä sekä edesautetaan monimutkaisten ongelmien ratkaisua.

Hankkeeseen on perustettu keskeisistä toimijoista muodostettu **sidosryhmähallitus**, jonka toimii linkkinä tutkijoiden ja sidosryhmien välillä. Tietoa tuotetaan sekä akateemisen yhteisön sisällä, että vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa. REBOUND-hankkeessa painotetaan erityisesti sitä, että tuottamamme tieto hyödyttää sidosryhmiä ja ympäröivää yhteiskuntaa.

Sidosryhmäyhteistyötä varten hankkeessa on kehitetty konsepti: ”**Kutsu REBOUND kylään**”, jonka avulla yhteistyötä on helppo aloittaa yhteisen kahvihetken ja tiedonvaihdon merkeissä. Mikäli haluat kutsua REBOUND:in tutkijoita kertomaan hankkeesta ja pohtimaan yhteistyön muotoja, olethan yhteydessä hankkeen

vuorovaikutus- ja viestintävastaavaan: Ari.Laakso@ulapland.fi tai
projektikoordinaattoriin Mia.Landauer@ulapland.fi

[Lisätietoja REBOUND-hankkeesta](#)

Konsortiojohtaja, dosentti **Tanja Joona**, +358 40 4844283, tanja.joona@ulapland.fi
Varajohtaja, tutkimusprofessori **Pasi Rautio**, +358 29 5324045, pasi.rautio@luke.fi

Julkaistut uutiset:

[”Lapin yliopiston johtamalle hankekonsortiolle miljoonarahoitus oikeudenmukaisen vihreän siirtymän tutkimukseen”](#)